

Virkeligheden det Beløb, som vort lille Unddringsforslag om de 4 St. angaaer. Det er 18,000 Rd. fra Amtene og Kjøbstæderne, og 18,000 Rd. fra Statskassen, forudsat naturligtvis at det bliver lignet med det fulde Beløb overalt i alle Amtene, hvad der jo ganske vist ikke vil blive Tilfældet i den første Tid. Jeg troer ogsaa, at den høitagtede Minister gjorde vort Forslag uret, idet han meente, at der ikke engang kunde være Tale om at paaligne et Beløb af 4 St., eftersom der i Landcommunalloven er fastsat et Beløb af 8 St. som det Mindste, der maatte ligned. Denne Bestemmelse gjælder ganske vist ikke for Skolefondens Vedkommende, thi det viser sig af de Dplysninger, der ere givne i Betænkningen, at Skolefondene ligne 18, 19, 20, 21, 22 St., saaledes at altsaa kun 1 Skilling gjør Forskjel imellem dem; de ligne Skillingssvis, eftersom deres Trængsel er, og det vil altsaa kunne stige gradvis op enten til 32 eller 36 St. Det er kun som Mindretal, at jeg har stillet dette Forslag tillige med det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (H. Sørensen), og jeg skal derfor ikke misbruge min Stilling som Ordfører til at gaae videre ind derpaa. Det glæder mig, at det ærede Medlem for Åsens (N. Andersen), som i den Henseende hører til Fleertallet, har forsvaret Fleertallets Stilling og har anført som den væsentligste Grund imod vort Forslag, at man derved hurtig igjen vilde komme til at befatte sig paany med dette Forhold og at give en lignende Lov som denne. Deri har han vistnok Ret, det har netop været en Hovedgrund for os til at fastholde vort Forslag, at vi ønskede dette Forhold paany taget under Overveielse, især fordi det, som det allerede her fra flere Sider er fremhævet, kunde være godt, at den stigende Pensjonsbyrde snart kom under nærmere Overveielse. Forrigt vilde jeg meget nødtigt, at dette Forslag skulde forstyrre den gode Harmoni, den høitærede Minister omtalte, at der paa flere Steder alt fandt Sted angaaende dette Forslag, og jeg havde heller ikke troet, at det skulde kunne gjøre det. Det er jo nemlig kun Ministeriets eget oprindelige Forslag, vi have fastholdt, og vi ere endog gaaede et Skridt imøde i den Retning,

som den høitærede Minister tog Ordet for, idet vi ere gaaede ind paa for et enkelt Amts Vedkommende, ganske vist ikke for hele Rigningen, men kun forsaavidt den gjælder Reservecapitalen, at forhøje den til 36 St., fordi vi troede, at der var praktiske Grunde derfor. Det er som sagt kun som Mindretal, jeg her udtaler mig. Som Ordfører for Fleertallet skal jeg tillade mig nogle faa Dplysninger til det, der allerede er fremført mod Unddringsforslaget under Nr. 2. Det forekommer mig aldeles klart, at, efterat Skoledirectorens Deeltagelse i Skoleraadenes Fastsættelse af deres Virksomhedsplaner er ophørt, bør der ikke være Tale om, at Skoleraadene længere bør have en saadan Myndighed, som er givet dem i Loven af 8de Marts 1856. Det er jo i Virkeligheden, som det er sagt, at lægge det i Skoleraadenes Haand at bestemme Statskassen. Her pleie vi dog, hver Gang der er Tale om nogenjomhelst Udgift igjennem Finantsloven, at lade Finantsudvalget nøie undersøge og prøve den, inden den bevilges, men efter Loven af 1856 bliver det, naar vi ikke længere have en Embedsmand tilstede, hvor Virksomhedsplanerne blive lagte, i Virkeligheden Skoleraadene, som bestemme, hvor Meget der skal udbetales af Statskassen. Nu vil det ærede Medlem for Veile (Th. Nielsen) sige, at man kan stole paa, at Finantsudvalget kan skaffe sig Virksomhedsplanerne og derved kan fikke sig imod, at Tilskudene blive misbrugte, men Finantsudvalget har virkelig saameget at gjøre, at det ikke kan paatage sig at gennemgaae de enkelte Skoleraads Virksomhedsplaner og endnu mindre kan undersøge, hvorvidt en enkelt Afstiftelse eller Haandgjerningskole fortjener Understøttelse eller ikke af Staten. Det vil talsfald alene være Ministeriets Sag og ingenlunde Finantsudvalgets, saaledes som det jo ogsaa f. Ex. er Tilfældet med Høstskolerne. Der overlader Finantsudvalget jo Pengenes Fordeling ganske til Ministerens Bestemmelse. Men netop med Høstskolerne for Die bliver det klart, at det ikke gaaer an, hvad jeg kan oplyse ved et bestemt Exempel, at lade Skoleraadene være Herre over, hvorvidt der af Statskassen skal ydes et saa eller saa stort Bidrag til et enkelt Formaal. Jeg kjender saaledes et Tilfælde,